

بسم الله الرحمن الرحيم

راهنمای واحد های ارائه خدمت به سالمندان

شهرستان فلارد

1403

گردآوری اطلاعات: سارا جوهری (کارشناس سلامت سالمندان)

فهرست

صفحه

عنوان

5-11

○ ارائه خدمات دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی به سالمندان

✚ خدمات پزشکی

✚ خدمات کارشناس سلامت روان

✚ خدمات کارشناس تغذیه

✚ خدمات واحد سلامت دهان و دندان

✚ خدمات واحد آزمایشگاه

مراکز خدمات جامع سلامت

8

❖ پایگاه‌های سلامت

9-11

❖ خانه‌های بهداشت

12-13

○ ارائه خدمات سازمان بهزیستی به سالمندان

12

❖ برنامه اورژانس اجتماعی سازمان بهزیستی

12

❖ مرکز مداخله در بحران فردی، خانوادگی و اجتماعی (مرکز اورژانس اجتماعی)

13

❖ خط تلفن اورژانس اجتماعی 123

13

❖ خدمات مشاوره تلفنی دولتی 1480

13

❖ خدمات سیار اورژانس اجتماعی

14

❖ مراکز مثبت زندگی

15

○ ارائه خدمات سایر مراکز به سالمندان

15

❖ کمیته امداد امام خمینی (ره)

مقدمه

در فرهنگ ایرانی اسلامی، وجود سالمندان و احسان به آنان، مایه نزول خیرات و برکات و رخ دادن اثرات مثبت و سازنده در زندگی قلمداد شده است. رسول خدا (ص) فرموده اند: "وجود پیران سالخورده بین شما باعث افزایش رحمت و لطف پروردگار و گسترش نعمت الهی بر شماست". پیران را بزرگ و محترم دارید؛ زیرا احترام به آن ها به منزله احترام به مقام الهی است. لذا مفهوم "سالمندی" در فرهنگ دینی ما معادل رعایت عزت و احترام می باشد. مقام معظم رهبری نیز در بند 7 سیاستهای کلی جمعیت در رابطه با فرهنگ سازی، بر احترام و تکریم سالمندان و ایجاد شرایط لازم برای تأمین سلامت و نگهداری آنان در خانواده و پیش بینی ساز و کار لازم برای بهره مندی از تجارب و توانمندیهای سالمندان در عرصه های مناسب، تاکید نموده اند.

در دوران سالمندی، سیستم ها و ارگان های مختلف بدن، دچار تغییرات متعدد مرتبط با سن می گردند. دستیابی به سالمندی سالم و موفق نیازمند تقویت سلامت جسمانی، روانی، اجتماعی و پیشگیری از بروز بیماری ها و درمان به هنگام آنها می باشد. وزارت بهداشت مراکز را برای ارائه خدمات پیشگیری، بهداشتی و درمانی که بیشترین دسترسی به محل زندگی افراد جامعه را در شهرها و روستاها داشته باشد، در نظر گرفته است. همچنین سازمانها و نهادهای دیگر نظیر سازمان بهزیستی، سازمان شهرداری، کلینیک های طب سالمندی، بنیاد فرزندان، کمیته امداد امام خمینی(ره)، کانون بازنشستگان و ... خدماتی از جمله خدمات مراقبتی، نگهداری، حمایتی، توانبخشی، آموزشی، فرهنگی، ادبی، اجتماعی، ورزشی، تفریحی و... را جهت استفاده سالمندان ارائه می نمایند. این راهنما به سالمندان عزیز کمک می کند تا بتوانند اینگونه خدمات را در نزدیکترین مسافت به مکان زندگی شان شناسایی و دریافت دارند.

▪ ارائه خدمات دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهرکرد به سالمندان (شهرستان فلارد)

مراکز خدمات جامع سلامت : این مراکز در مناطق شهری و روستایی راه اندازی شده است و خدمات پیشگیرانه بهداشتی و درمانی که توسط بهورزها، مراقبین سلامت و ماماها، پزشکان عمومی، مشاوران سلامت روان، کارشناس تغذیه و رژیم درمانی، دندانپزشکان و کارشناسان بهداشت محیط و حرفه ای و کارشناسان علوم آزمایشگاهی ارائه می شود. خدمات تعریف شده مشخص برای افراد هر گروه سنی منطبق بر نیازها و اولویت های سلامت ارائه می گردد .

در این مکان ها سالمندان خدماتی نظیر واکسیناسیون، خدمات پیشگیری از بیماری های مزمن، مشکلات شایع دوران سالمندی، ارزیابی فشار خون، قند خون، چربی های خون، ارزیابی از نظر وضعیت تعادل و احتمال زمین خوردن، وضعیت تغذیه ای، تشخیص زودرس سرطان های شایع (سرطان روده بزرگ و پستان) و همچنین ارزیابی وضعیت سلامت روان و افسردگی را دریافت میکنند. در مکان های ذکر شده به منظور پیشگیری از برخی بیماری ها از جمله پوکی استخوان، سالمندان مکمل های کلسیم و ویتامین "د" را رایگان دریافت میکنند .

همچنین، کلاس های آموزش گروهی و فردی، در خصوص شیوه زندگی سالم (تغذیه، سلامت روان، فعالیت بدنی و توانبخشی و...) در این مکان ها برگزار می گردد .

شرح فعالیت مرکز خدمات جامع سلامت شامل موارد ذیل می باشد:

❖ خدمات پزشک

پزشک، سالمندانی را که از طرف مراقب سلامت و بهورز معرفی می شوند، معاینه و درمان می کند؛ همچنین در صورت لزوم سالمند را به پزشک متخصص

ارجاع می دهد. اقدامات مورد نیاز در شرایط اضطراری (احیاء، بخیه، سونداژ ادراری و معدی و ...) به عهده ی پزشک مرکز می باشد.

❖ خدمات کارشناس سلامت روان

کارشناس سلامت روان به پذیرش مراجعین در زمینه سلامت روان می پردازد و در ارتباط با مشکلات مرتبط به سالمندان محترم مشاوره می دهد.

آموزش مهارت های زندگی نیز از وظایف کارشناس سلامت روان است.

❖ خدمات کارشناس تغذیه

کارشناس تغذیه به پیگیری درمان و اصلاح تغذیه سالمندانی که دارای فشار خون بالا، دیابت، پوکی استخوان، اختلالات چربی خون، چاقی، لاغری یا سوء تغذیه می باشند، می پردازد.

❖ خدمات واحد سلامت دهان و دندان

دندانپزشک در این واحد به ارائه خدمات مربوط به سلامت دهان و دندان (کشیدن ، پر کردن، جرم گیری و ...) اشتغال دارد و در صورت نیاز، سالمندان را برای مراجعه به سطوح تخصصی، راهنمایی می نماید. همچنین آموزش بهداشت دهان و دندان به کارکنان بهداشتی، مدیران، معلمان و مربیان بهداشتی در این واحد صورت می گیرد.

❖ خدمات واحد آزمایشگاه

در تعدادی از مراکز خدمات جامع سلامت، برخی از آزمایش های مورد نیاز مراجعین انجام می پذیرد.

❖ مراکز خدمات جامع سلامت شهری / روستایی / شهری روستایی دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد (شهرستان فلارد) (ساعت کاری):
(7:30 - 14: 10)

ردیف	مراکز خدمات جامع سلامت	نام مسئول	آدرس	شماره تماس-کد
1	خدمات جامع سلامت مالخلیفه	دکتر عاطفه سعیدی	شهر مالخلیفه	038-34482082
2	خدمات جامع سلامت شهریار	دکتر محسن حسینی	روستای شهریار	038-34492112
3	خدمات جامع سلامت کلواری	دکتر فاطمه خالدی	روستای کلواری	038-34483250
4	خدمات جامع سلامت منارجان	دکتر رضا رئیسی بویر حسینی	روستای منارجان	03834421234
5	خدمات جامع سلامت شاه نجف	دکتر احمد محمودی	روستای شاه نجف	038-34421714

❖ پایگاه های سلامت

پایگاه های سلامت واحدهای بهداشتی هستند که اغلب در محدوده شهرها واقع شده اند. خدمات سلامت در این پایگاه ها، توسط مراقبین سلامت ارائه می گردد. در واقع، این خدمات نقطه شروع دریافت مراقبت های جامع تعریف شده برای هر فرد است. خدماتی که در مراکز ارائه می گردد در پایگاهها نیز برای سالمندان ارائه می شود. هر فرد پس از ارزیابی اولیه توسط مراقب سلامت، در صورت نیاز به پزشک و سایر کارشناسان (سلامت روان و تغذیه) به مراکز خدمات جامع سلامت معرفی می گردد.

سالمندان مراجعه کننده به پایگاهها نیز به منظور پیشگیری از برخی بیماری ها از جمله پوکی استخوان، مکمل های کلسیم و ویتامین "د" را رایگان دریافت میکنند. همچنین، کلاس های آموزش گروهی و فردی، در خصوص شیوه زندگی سالم (تغذیه، سلامت روان، فعالیت بدنی و توانبخشی و...) در این مکان ها برگزار می گردد.

مراکز خدمات جامع سلامت دارای پایگاه ضمیمه در داخل مرکز می باشند و همچنین پایگاههای غیر ضمیمه نیز در خارج از این مراکز، فعال می باشند.

پایگاههای سلامت شهری / روستایی دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد (شهرستان فلارد) (ساعت کاری: 14:10 - 7:30)

ردیف	پایگاه های سلامت	نام مسئول	آدرس	شماره تماس-کد
1	پایگاه ضمیمه سلامت مالخلیفه	رعنا ویسی	شهر مالخلیفه	09134843393

❖ خانه های بهداشت

خانه های بهداشت برای مردم روستا راه اندازی شده و معمولا ۲ بهورز (زن و مرد) در هر خانه بهداشت کار میکنند و مراقبت های اولیه بهداشتی درمانی مورد نیاز این جمعیت را ارائه می دهند. خدمات ارائه شده توسط بهورز در این مراکز نقطه شروع دریافت مراقبت های جامع تعریف شده برای هر فرد است. هر فرد پس از ارزیابی اولیه توسط بهورز، در صورت نیاز به پزشک و سایر کارشناسان (سلامت روان و تغذیه) ارجاع می گردد. سالمندان مراجعه کننده به خانه های بهداشت نیز به منظور پیشگیری از برخی بیماری ها از جمله پوکی استخوان، مکمل های کلسیم و ویتامین "د" را رایگان دریافت میکنند. همچنین، کلاس های آموزش گروهی و فردی، در خصوص شیوه زندگی سالم (تغذیه، سلامت روان، فعالیت بدنی و توانبخشی و...) در این مکان ها برگزار می گردد.

خانه های بهداشت دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهرکرد (شهرستان فلارد) (ساعت کاری: 14:10 - 7:30)

ردیف	خانه های بهداشت	نام مسئول	آدرس	شماره تماس-کد
1	خانه بهداشت خنگ	محبوبه جعفری	روستای خنگ	09139881554
2	خانه بهداشت ابواسحاق	مهدی رنجبر	روستای ابواسحاق	09137215026
3	خانه بهداشت دشت پاگرد	شهربانو شریفی	روستای دشت پاگرد	09136272246
4	خانه بهداشت سندگان	رحمت الله سبزواری	روستای سندگان	09133859319
5	خانه بهداشت قرح	سعید صالحی	روستای قرح	09139296433
6	خانه بهداشت گرداب سفلی	پروانه ویسی	روستای گرداب سفلی	09133202104
7	خانه بهداشت شهریار	حسام رستمی	روستای شهریار	09138794616
8	خانه بهداشت شیرمرد	مصطفی شیرمردی	روستای شیرمرد	09140195232
9	خانه بهداشت گرداب علیا	سلیمان انتظامی	روستای گرداب علیا	09139848551
10	خانه بهداشت چهارده	سمیه منصوری	روستای چهارده	09133859341
11	خانه بهداشت کندر	سعید صالحی	روستای کندر	09139296433
12	خانه بهداشت کلواری	آهوجان شفیعی	روستای کلواری	03834483054
13	خانه بهداشت سهل آباد	گلی عبداللهی	روستای سهل آباد	03834495745
14	خانه بهداشت یونکی	آسیه شریفی	روستای یونکی	09138865351
15	خانه بهداشت ده سوخته	یعقوب رضایی	روستای ده سوخته	03834495744
16	خانه بهداشت دالورا	حدیث درویشی	روستای دالورا	03834495625
17	خانه بهداشت میشان	محسن صالحی	روستای میشان	03834495743
18	خانه بهداشت شاه نجف	بشیر اکبری	روستای شاه نجف	03834421751
19	خانه بهداشت قلعه سوخته	زیبا قربانی	روستای قلعه سوخته	03834421163

ردیف	خانه های بهداشت	نام مسئول	آدرس	شماره تماس-کد
20	خانه بهداشت سپیدار	هاجر فتحی	روستای سپیدار	03834425622
21	خانه بهداشت دماپ	زینب قربانی	روستای دماپ	09137229975
22	خانه بهداشت منارجان	صفدر عبداللہی	روستای منارجان	09139285438
23	خانه بهداشت ده کهنه	فرشته ریسی	روستای ده کهنه	09132837750
24	خانه بهداشت نارمه	صفدر عبداللہی	روستای نارمه	09139285438
25	خانه بهداشت شوراب	رسول اکبری	روستای شوراب	09140839768
26	خانه بهداشت شهرک امام	اعظم قاسمی	روستای شهرک امام	09136060178

▪ ارائه خدمات سازمان بهزیستی به سالمندان (شهرستان فلارد)

سازمان بهزیستی خدمات حمایتی، رفاهی و توانبخشی خود را با توجه به نیاز سالمندان در مراکز زیر ارائه می دهد:

❖ برنامه اورژانس اجتماعی سازمان بهزیستی

برنامه اورژانس اجتماعی سازمان بهزیستی، شامل فعالیت های زیر می باشد:

- مداخله در بحران فردی، خانوادگی و اجتماعی (مرکز اورژانس اجتماعی)
- خط تلفن اورژانس اجتماعی (123)
- خط تلفن مشاوره تلفنی (1480)
- خدمات سیار اورژانس اجتماعی
- پایگاه خدمات اجتماعی

مرکز مداخله در بحران فردی، خانوادگی و اجتماعی (مرکز اورژانس اجتماعی)

سالمندان محترم در صورت بروز مشکل می توانند با معرفی خود و یا معرفی از طریق مراجع قضایی، انتظامی و ... به این مرکز مراجعه نمایند و از خدمات به صورت رایگان و شبانه روزی بهره مند گردند.

در این مراکز پس از پذیرش، ارزیابی های تخصصی و اجتماعی، روانشناختی، بهداشتی و درمانی، حقوقی توسط تیم تخصصی که متشکل از مسئول مرکز، مددکار اجتماعی، روانشناس، روانپزشک و مشاور حقوقی است، صورت می گیرد. سپس با توجه به ارزیابی های صورت گرفته و متناسب با نوع مشکل / نیاز مراجع، نسبت به ارائه خدمات تخصصی به افراد اقدام می گردد.

زنان و دختران در معرض آسیب و آسیب دیده اجتماعی می توانند به مدت 3 روز و حداکثر 20 روز از خدمات نگهداری موقت استفاده نمایند. که این مدت با تایید تیم تخصصی مرکز برای یک دوره دیگر قابل تمدید می باشد.

❖ خط تلفن اورژانس اجتماعی 123

سالمندان محترم با گرفتن شماره 123 می توانند با کارشناسان متخصص ارتباط تلفنی داشته باشند و مسایل و مشکلات را بیان نموده و خدمات تخصصی دریافت نمایند.

کارشناسان این خط متشکل از مددکاران اجتماعی و روانشناسان آموزش دیده می باشند که به صورت شبانه روزی نسبت به ارایه خدمات تخصصی به گروههای هدف (افراد در معرض آسیب یا آسیب دیده اجتماعی) اقدام می نمایند و در صورت نیاز آنان را جهت مداخلات اجتماعی، روانی و حقوقی به مراکز مداخله در بحران فردی، خانوادگی و اجتماعی و در صورت نیاز به مداخلات در محل (منزل، مدرسه، بیمارستان و ...) به واحدهای خدمات اجتماعی سیار ارجاع می دهند.

از جمله خدمات دیگر که توسط کارشناسان خط 123 ارایه می شود، ارجاع تماس گیرندگان به مراکز تابعه سازمان (توانبخشی، پیشگیری و اجتماعی) می باشد.

❖ خدمات مشاوره تلفنی دولتی 1480

سالمندان محترم با گرفتن شماره 1480 می توانند از خدمات روانشناختی در زمینه های مشاوره خانواده، سالمند آزاری، اختلالات بالینی و اعتیاد، توسط روانشناسان و مشاوران دوره دیده بهره مند گردند.

❖ خدمات سیار اورژانس اجتماعی

با توجه به نیاز افراد در معرض آسیب و آسیب دیده اجتماعی، خدمات سیار اورژانس اجتماعی به صورت شبانه روزی و رایگان فعالیت می نماید.

کارشناسان خدمات سیار اورژانس اجتماعی از طریق گشت زنی و جستجو در محدوده استقرار خودرو به شناسایی و جذب و هدایت افراد پرداخته و نسبت به ارائه خدمات تخصصی در محل به آنان اقدام می نماید. همچنین کارشناسان این خودروها در صورت تماس از طریق خط 123 و اعلام موارد اورژانسی نسبت به مراجعه به محل تعیین شده جهت پذیرش و ارائه خدمات لازم به افراد مشمول اقدام می نمایند. در صورت نیاز به سایر خدمات به مرکز مداخله در بحران فردی، خانوادگی و اجتماعی، ارجاع داده می شوند.

دریافت کنندگان خدمات فوریت های اجتماعی خشونت دیدگان خانگی از قبیل کودک آزار دیده، همسر آزار دیده، سالمند آزار دیده، معلول آزار دیده، افرادی که قصد خودکشی دارند یا اقدام به خودکشی کرده اند و خانواده آنان، دختران و پسران فراری از منزل، زنان و دختران در معرض آسیب اجتماعی، زوجین متقاضی طلاق و افراد در معرض طلاق، کودکان خیابانی و مبتلایان به اختلال هویت جنسی در معرض آسیب می باشند.

❖ مراکز مثبت زندگی

وظایف این مراکز، تشخیص و تعیین اولویت های نیاز مراجعین در حوزه های اجتماعی و توانبخشی و اقتصادی، آموزش مهارت های زندگی، پیشگیری از آسیب های اجتماعی و معلولیت ها، بررسی مشکلات بینایی، شنوایی و پیگیری آنها می باشد.

مراکز مثبت زندگی (شهرستان فلارد) (ساعت کاری: 14 - 7)

ردیف	مرکز مثبت زندگی	نام مسئول	آدرس	شماره تماس-کد
1	مرکز مثبت کد 1313	فمر سعیدی	شهر مالخلیفه - خیابان بهزیستی	038-34483453

▪ ارائه خدمات سایر مراکز به سالمندان

❖ کمیته امداد امام خمینی(ره) (شهرستان فلارد) (ساعت کاری: 14 - 7)

کمیته امداد امام خمینی (ره) توسط رهبر فقید انقلاب اسلامی، حضرت امام خمینی (ره) تأسیس شد. کمیته امداد امام خمینی (ره) بر اساس نگرش تکریم و شرافت انسانی به عنوان یک نهاد فراگیر مردمی تلاش می کند. همچنین خدمات حمایتی و توانمندسازی را برنامه ریزی و مدیریت می نماید و در این زمینه از همکاری، مساعدت و توسعه مشارکت های مردمی (از مردم برای مردم) بهره مند می گردد. به بیان دیگر، شیوه کار و استراتژی مدیریت کمیته امداد امام خمینی (ره) عبارت از استفاده و سازمان دهی ظرفیت های مردمی، ملی و بین المللی در امر حمایت از محرومین جامعه می باشد.

ردیف	مرکز	نام مسئول	آدرس	شماره تماس-کد
1	کمیته امداد امام(ره)	محمدحسین زیلابی	شهر مالخلیفه - خیابان فرمانداری	038-34482054